

การผลิตขยายผีเสื้อข้าวสาร

ชื่อไทย	:	ผีเสื้อข้าวสาร
ชื่อสามัญ	:	grain moth
ชื่อวิทยาศาสตร์	:	<i>Corcyra cephalonica</i> Stain.
วงศ์	:	Pyralidae
อันดับ	:	Lepidoptera

ความสำคัญ

ในการเพาะเลี้ยงผลิตขยายแตนเบียนบราคอน แตนเบียนโกนิโอซัส แตนเบียนไตรโคแกรมมา มวนตัวห้ำ แมลงช้างปีกใสและแมลงหางหนีบ จะใช้ไข่และหนอนผีเสื้อข้าวสารเป็นอาหาร ซึ่งในธรรมชาติ ผีเสื้อข้าวสารเป็นศัตรูในโรงเก็บข้าวสาร กัดกินทำลายข้าวสาร และชักใยให้ข้าวสารเกาะกันเป็นกระจุก

วงจรชีวิตของผีเสื้อข้าวสาร

มีการเจริญเติบโตแบบ Complete metamorphosis มี ๔ ระยะ คือ
ระยะไข่ ไข่สีขาว ผิวเป็นมัน อายุไข่ ๔-๕ วัน
ระยะตัวอ่อน ตัวอ่อนสีขาวเทา ลอกคราบ ๕-๗ ครั้ง อายุประมาณ ๒๘-๔๑ วัน
ระยะดักแด้ ดักแด้สีน้ำตาล ผิวหนาและแข็ง อยู่ภายในใยสีขาว มีอายุ ๖-๑๓ วัน
ระยะตัวเต็มวัย ตัวเต็มวัยมีเกล็ด ปีกคู่หน้าสีน้ำตาลอ่อนปนเทา ปีกคู่หลังสีครีม อายุ ๓-๑๒ วัน ตลอดอายุขัยเพศเมียสามารถวางไข่ได้ ๔๔-๕๐๐ ฟอง

ภาพโดย สติติย์ ปฐมรัตน์
กรมวิชาการเกษตร

การเพาะเลี้ยงผลิตขยายผีเสื้อข้าวสาร

วัสดุอุปกรณ์

- กล่องเลี้ยงหนอน เป็นพลาสติก มีช่องระบายอากาศด้านบนฝา ที่ปิดด้วยผ้ามุ้ง
- ถังเลี้ยงตัวเต็มวัย ทำด้วยตาข่ายไนล่อน ขนาด ๓x๓x๑๒ นิ้ว เย็บขอบถังด้วยผ้าขาวบาง
- รำละเอียด
- เครื่องดูดแมลง
- เปลผ้าสำหรับรองรับไข่
- ตะแกรงร่อน
- ชั้นวางเลี้ยง

วิธีการเพาะเลี้ยง

๑. ใส่รำข้าว ๑ กก. ลงในกล่องเลี้ยงหนอน ประมาณ ¾ กล่อง
๒. โรยไข่ผีเสื้อข้าวสาร ๐.๑ กรัม/กล่อง ให้กระจายทั่วกล่อง ปิดฝา
๓. เลี้ยงไว้ ๔๕-๕๐ วัน จะได้หนอนขนาดที่ใช้เลี้ยงศัตรูธรรมชาติ
๔. เลี้ยงต่อไปจนเห็นผีเสื้อข้าวสารเกาะในกล่อง
๕. ใช้เครื่องดูดแมลง ดูดผีเสื้อข้าวสารใส่ในถังเลี้ยงตัวเต็มวัย วางเลี้ยงเหนือเปลผ้า
๖. เก็บไข่ผีเสื้อข้าวสารทุก ๒-๓ วัน
๗. ใช้ตะแกรงร่อนเอาสิ่งสกปรกออก

การควบคุมคุณภาพ

๑. ความสมบูรณ์ของตัวเต็มวัย ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๐
๒. ไม่มีแตนเบียนปนเปื้อนในกล่องเลี้ยงหนอน
๓. รำละเอียด ๑ กิโลกรัม ผลิตไข่ผีเสื้อข้าวสารได้ ๑๕๐ กรัม
๔. ไข่ผีเสื้อข้าวสาร ๐.๑ กรัม มีจำนวน ๒,๐๐๐ ฟอง

สรุปขั้นตอนการผลิตขยายผีเสื้อข้าวสาร

